KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 19.9.2005
KOM(2005) 448 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE RADE

o následných opatreniach k rozhodnutiam o udelení absolutória za rok 2003 (súhrn) – odporúčania Rady

{SEC(2005) 1160}

OBSAH

PREAMBULA 3

I. Odporúčanie Rady o všeobecnom rozpočte 4

a) Úvod (pracovný dokument Komisie, body 1 – 4) 4

b) Vyhlásenie o vierohodnosti (DAS) a podporné informácie (pracovný dokument Komisie, body 6 – 11) 4

c) Rozpočtové hospodárenie (pracovný dokument Komisie, body 5 a 12 – 13) 4

d) Vlastné zdroje (pracovný dokument Komisie, body 14 – 15) 5

e) Spoločná poľnohospodárska politika (pracovný dokument Komisie, body 16 – 21) 5

f) Štrukturálne opatrenia (pracovný dokument Komisie, body 22 – 26) 5

g) Interné politiky, vrátane výskumu (pracovný dokument Komisie, body 27 – 33) 6

h) Vonkajšie opatrenia (pracovný dokument Komisie, body 34 – 36) 6

i) Predvstupová pomoc (pracovný dokument Komisie, body 37 – 40) 6

j) Správne výdavky (pracovný dokument Komisie, bod 41) 6

k) Finančné nástroje a bankové činnosti (pracovný dokument Komisie, bod 42) 7

II. Žiadosti predložené Komisii ohľadne agentúr (pracovný dokument Komisie, bod 43) 7

III. Závery k následným opatreniam k rozhodnutiam o udelení absolutória za rok 2002 (pracovný dokument Komisie, body 44 – 54) 7

IV. Osobitné správy Dvora audítorov (pracovný dokument Komisie, body 55 – 63) 8

V. Európske rozvojové fondy (ERF) (pracovný dokument Komisie, body 64 – 66) 9

PREAMBULA

V súlade s článkom 276 Zmluvy o ES a článkom 180b Zmluvy o Euratom „Komisia prijme všetky primerané opatrenia, aby vyhovela pripomienkam uvedeným v rozhodnutiach o udelení absolutória a ďalším pripomienkam Európskeho parlamentu v súvislosti s realizáciou výdavkov, ako aj k poznámkam sprevádzajúcim odporúčania Rady o udelení absolutória. Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady podáva správy o opatreniach prijatých v súvislosti s týmito pripomienkami a poznámkami, najmä o pokynoch daných útvarom, ktoré sú zodpovedné za plnenie rozpočtu. Tieto správy sa taktiež zasielajú Dvoru audítorov“[1].

Komisia, konajúc na základe žiadostí Rady a Parlamentu, pripravila následné správy, ktoré sa týkajú odporúčania Rady z 8. marca 2005 a rezolúcií odsúhlasených Európskym parlamentom dňa 12. apríla 2005. Aktuálna následná správa sa zaoberá odporúčaniami Rady v súvislosti s udelením absolutórií za rok 2003. Odporúčaniami Parlamentu v súvislosti s udelením absolutórií za rozpočtový rok 2003[2] sa zaoberá samostatná následná správa.

Následné správy sa predkladajú Európskemu parlamentu, Rade a Dvoru audítorov. Sumarizujú každú oblasť alebo témy nastolené Radou a Parlamentom, aktivity, ktoré Komisia zamýšľa uskutočniť alebo už uskutočnila, ako aj odporúčania, ku ktorým Komisia nebude alebo nie je schopná realizovať následné opatrenia.

K súhrnným následným správam sa dopĺňajú pracovné dokumenty Komisie, ktoré podrobne odpovedajú na každé konkrétne odporúčanie Rady a Parlamentu.

---

1 Pozri taktiež článok 147 finančného nariadenia.

2 Absolutórium udelené pre všeobecný rozpočet za rok 2003, absolutórium udelené pre EDF za rok 2003, absolutórium udelené pre agentúry za rok 2003.

I. ODPORÚČANIE RADY O VŠEOBECNOM ROZPOČTE

A) Úvod (pracovný dokument Komisie, body 1 – 4)

Komisia zdieľa sklamanie Rady, že ani v roku 2003 Dvor audítorov nebol schopný predložiť vyhlásenie o vierohodnosti (DAS) súvisiace s väčšinou jeho výdavkov. Z tohto dôvodu Komisia oznámila svoj zámer predstaviť v roku 2005 plán integrovaného rámca vnútornej kontroly. Cieľom je v úzkej spolupráci s Parlamentom a Radou zistiť, ako možno súčasný interný rámec skvalitniť, aby Komisia mohla poskytnúť Dvoru audítorov primerané záruky pokiaľ ide legálnosť a regulárnosť podkladových transakcií.

Integrovaný rámec vnútornej kontroly bude vychádzať z pozitívnych výsledkov dosiahnutých v reforme rámca vnútornej kontroly Komisie. Veľká väčšina činností uvedených v Bielej knihe sa už uskutočnila, najmä pokiaľ ide o normy vnútornej kontroly. Komisia bude pokračovať v zavádzaní účinných systémov vnútornej kontroly a vo zvyšovaní kvality výročných správ o činnostiach, ako aj vyhlásení a pripomienok generálnych riaditeľov. S členskými štátmi bude naďalej spolupracovať na skvalitňovaní kontroly prostriedkov podliehajúcich spoločnému riadeniu.

B) Vyhlásenie o vierohodnosti (DAS) a podporné informácie (pracovný dokument Komisie, body 6 – 11)

V júni 2005 Komisia prijala oznámenie, ktorým predstavila spomínaný plán integrovaného rámca vnútornej kontroly. Útvary komisie v súčasnosti taktiež identifikujú nedostatky, ktoré sa podľa ich názoru vyskytujú medzi platným rámcom kontroly pre jednotlivé oblasti celkových rozpočtových výdavkov a všeobecnými zásadami definovanými Dvorom audítorov v jeho stanovisku č. 2/2004, s osobitným dôrazom na kontroly, ktoré znižujú riziká súvisiace s legálnosťou a regulárnosťou podkladových operácií. Komisia navrhne kroky potrebné na riešenie všetkých nedostatkov, ako aj časový harmonogram týchto krokov, pričom ich prediskutuje s Dvorom, Radou a Parlamentom.

Komisia by sa chcela do novembra 2005 dohodnúť s Parlamentom a Radou na tom, ako možno súčasný interný rámec skvalitniť, aby mohla poskytnúť Dvoru audítorov primerané záruky pokiaľ ide o legálnosť a regulárnosť podkladových transakcií. V tejto súvislosti Komisia bude rokovať s príslušnými výbormi Rady a do októbra 2005 predloží úvodnú správu skúmajúcu možnosti uzavretia protokolu s členskými štátmi.

Pokiaľ ide o nový účtovný systém Komisie, ktorý začal fungovať v januári 2005 a v súčasnosti ho využívajú všetky generálne riaditeľstvá, pokračuje sa v práci zameranej na dosiahnutie zostávajúcich cieľov, pričom pri ich plnení nebolo doposiaľ zaznamenané žiadne významné oneskorenie alebo problémy.

C) Rozpočtové hospodárenie (pracovný dokument Komisie, body 5 a 12 – 13)

Komisia vzala na vedomie žiadosť Rady o presnejšie a aktuálnejšie odhady rozpočtu a viac informácií o nevyrovnaných záväzkoch a plnení rozpočtu. Odhady rozpočtu sa celkovo zlepšili, najmä v oblasti štrukturálnych operácií. Komisia taktiež predkladá výročnú správu o vývoji nevyrovnaných záväzkov (RAL) a o úspešnom úsilí pri eliminovaní „nadmerných nevyrovnaných záväzkov (RAL)“. Okrem toho správa o rozpočtovom a finančnom riadení v roku 2004 analyzuje celkový stav plnenia hlavných mnohoročných programov Spoločenstva.

D) Vlastné zdroje (pracovný dokument Komisie, body 14 – 15)

Komisia súhlasí s Radou, že treba ďalej napredovať v riadení poľnohospodárskych colných kvót. Ďalej pracuje na návrhoch na zjednodušenie procesného rámca, vrátane vytvorenia centrálneho, integrovaného informačného systému (AMIS Quota). Čo sa týka následných opatrení k Zelenej knihe o pravidlách preferenčného pôvodu, Komisia dňa 16. marca 2005 prijala oznámenie o „pravidlách pôvodu v preferenčných režimoch – zámery do budúcna“ (KOM(2005)100 konečná verzia), ktoré predstavuje všeobecné zámery, ktoré by Komisia chcela dodržiavať a podporovať v kontexte všetkých preferenčných režimov, na ktorých je Komisia zainteresovaná.

E) Spoločná poľnohospodárska politika (pracovný dokument Komisie, body 16 – 21)

Komisia bude aktívnejšie spolupracovať s členskými štátmi s cieľom skvalitniť kontrolné systémy v tých oblastiach, ktoré nie sú preverované v rámci integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS), a tam, kde stále pretrvávajú vážne problémy, ako sú veľké riziká a opakujúce sa chyby. Komisia sa bude napríklad podrobnejšie venovať prípadom, keď sa informácie predložené členskými štátmi ukázali byť chybné. Audit zameraný na kontroly ex-post sa v roku 2005 zintenzívnil.

Komisia účinne rieši otázky revízie niektorých kontrolných postupov, identifikácie tých dotácií, pri ktorých obzvlášť dochádza k podvodom a omylom, skvalitnenia dohliadok a využívania týchto dohliadok ako nástroja na porovnávanie prostredníctvom podrobných analýz v rámci prípravy ročného pracovného plánu. Komisia sa domnieva, že súčasný systém štatistického výkazníctva je vyhovujúci. Okrem toho, výsledky kontrol vykonaných členskými štátmi v rámci IACS sa stali súčasťou výročnej správy o činnostiach generálneho riaditeľa pre poľnohospodárstvo za rok 2004 .

Keďže bolo treba zaistiť, aby schvaľovacie orgány venovali dostatočnú pozornosť dohľadu a obmedzeným dôkazom auditu, Komisia v priebehu roka 2004 poskytla ďalšie usmernenia a zorganizovala bilaterálne stretnutia so schvaľovacími orgánmi a platobnými agentúrami niekoľkých členských štátov, na ktorých sa rokovalo o otázkach dohľadu a dôkazoch auditu. Schvaľovacie orgány následne v procese schvaľovania v roku 2004 venovali týmto otázkam väčšiu pozornosť. Výsledkom toho bolo, že za rozpočtový rok 2004 sa vylúčili účtovné závierky len 5 platobných agentúr, na rozdiel od 29 účtovných závierok v rozpočtovom roku 2003.

Aby sa v tejto oblasti znížilo riziko podvodov, Komisia vypracovala a zaviedla akčný plán. Riadenie príslušných rizík sa výrazne zlepšilo. Komisia sa zaviazala poskytnúť orgánom členských štátov nový katalóg colných dokumentov a odtlačkov pečiatok 50 významných tretích krajín. V roku 2004 bola vyhlásená verejná súťaž a s úspešným kandidátom sa dňa 16. decembra 2004 podpísala jednoročná zmluva.

F) Štrukturálne opatrenia (pracovný dokument Komisie, body 22 – 26)

Komisia pokračuje vo svojom úsilí odstrániť nedostatky v systéme dohľadu a kontroly štrukturálnych výdavkov. Naďalej vykonáva audit systémov v rámci programov na roky 2000 – 2006. Predkladá členským štátom odporúčania na odstránenie zistených nedostatkov, sleduje prijaté kroky, pozastavuje platby, ak dané problémy predstavujú pre fondy Spoločenstva veľké riziko, a uplatňuje finančné opravy. Rámec riadenia a kontroly na obdobie rokov 2007 – 2013 navrhnutý Komisiou je založený na predchádzajúcich skúsenostiach a ďalej posilňuje a objasňuje kontrolné povinnosti členských štátov, pričom rešpektuje požiadavky na proporcionálnosť. Pokiaľ ide o výročné správy o činnostiach, do správ generálnych riaditeľov za rok 2004 boli zakomponované

tabuľky, ktoré zhŕňajú hlavné zistenia vrátane výhrad, pričom sa v týchto správach budú nachádzať aj v budúcnosti.

G) Interné politiky, vrátane výskumu (pracovný dokument Komisie, body 27 – 33)

Pokiaľ ide o kontroly a systémy dohľadu, Komisia prijala odporúčané opatrenia na skvalitnenie finančných informácií súvisiacich s oneskorenými platbami a na zlepšenie monitoringu plnenia rozpočtu, napríklad formou pravidelnej prípravy a monitorovania finančných tabuliek.

Čo sa týka systémov riadenia a kontroly pre 6. rámcový program (FP6) pre výskum a technologický rozvoj (RDT), zaviedli sa informačné technológie a ďalej sa modernizujú, aby mohli poskytovať komplexnú podporu od hodnotenia návrhov až po zmluvné platby a monitorovanie projektov.

V prípade Európskeho fondu pre utečencov sa prijali opatrenia na odstránenie nedostatkov vnútornej kontroly. Komisia okrem toho bude pokračovať v spolupráci s členskými štátmi na ďalšom zosúlaďovaní kontroly na národnej úrovni.

Pokiaľ ide o následné opatrenia k zisteniam finančných auditov ex-post a vymáhanie neoprávnených platieb, Komisia zaviedla systém hlásení, ktorý má pomáhať finančným útvarom pri monitorovaní ich náhrad. Ďalej sa definovala a odsúhlasila „Spoločná politika auditu generálnych riaditeľstiev pre výskum v rámci 6. rámcového programu“ a zavedú sa databázy auditu pre následné opatrenia.

H) Vonkajšie opatrenia (pracovný dokument Komisie, body 34 – 36)

Komisia vzala na vedomie výzvu Rady, aby pokračovala v reforme externého riadenia. Súčasná reorganizácia útvarov EuropeAid má teda za cieľ ďalšie posilnenie ich úlohy, ktorá sa postupne vyvinula a zahŕňa dohľad, koordináciu a podporu pri delegovaní riadenia na delegácie Komisie. Monitorovacie a kontrolné systémy Komisie majú navyše za cieľ zaistiť, aby zmluvní partneri, ako sú mimovládne organizácie, dodržiavali zmluvné požiadavky. Zavádzanie nových nástrojov (ako napr. CRIS Audit) prispeje k ďalšiemu skvalitneniu informačných tokov o výsledkoch auditu na centrálnej úrovni.

I) Predvstupová pomoc (pracovný dokument Komisie, body 37 – 40)

Komisia sa naďalej usiluje o dosiahnutie cieľa úplne zaviesť rozšírený decentralizovaný implementačný systém (EDIS), tak v nových členských štátoch ako v kandidátskych krajinách. Všetky nové členské štáty dostali na začiatku roka 2005 súhlasné rozhodnutia o fondoch PHARE a môžu rátať s pomocou (hoci postupne redukovanou) prechodných tímov PHARE v rámci miestnych zastúpení Komisie. V rámci ústredia bude ďalšiu pomoc zameranú na presné monitorovanie poskytovať oddelenie pre následnú finančnú pomoc GR pre rozšírenie.

V prípade kandidátskych krajín sa pomoc pri zavádzaní systému EDIS poskytuje vo forme niekoľkých iniciatív a opatrení, vrátane pracovných skupín na vysokej úrovni, školení, seminárov a revízií systémov.

J) Správne výdavky (pracovný dokument Komisie, bod 41)

Pokiaľ ide o správne výdavky, v tých prípadoch, keď podľa tvrdenia Rady bol Súd schopný vydať kladné vyhlásenie o vierohodnosti (DAS), Komisia zamýšľa pokračovať v efektívnej realizácii reformy, vrátane noriem vnútornej kontroly, vypracovania spoločnej metodiky hodnotenia rizika, kontrol ex-post a interného auditu.

K) Finančné nástroje a bankové činnosti (pracovný dokument Komisie, bod 42)

Čo sa týka finančných nástrojov v prospech malých a stredných podnikov, Komisia potvrdila, že je vo všeobecnosti spokojná s kvalitou správ predkladaných Európskym investičným fondom (EIF). Konzistentné pravidlá sa už uplatňujú v prípade žiadostí o plnenie záruk a pokiaľ ide o štátnu pomoc.

II. ŽIADOSTI PREDLOŽENÉ KOMISII OHĽADNE AGENTÚR (pracovný dokument Komisie, bod 43)

V prípade Európskej agentúry pre obnovu (EAO) Komisia na základe odporúčania Rady naďalej vykonáva všetky potrebné kroky možné v rámci jej obmedzených právomocí ako jedného z 26 členov správnej rady EAO (zvyšnými 25 členmi sú členské štáty). Komisia už EAO poskytla poradenstvo, usmernenia a pomoc, takže EAO môže dôsledne plniť následné opatrenia k všetkým odporúčaniam Dvora audítorov. EAO je osobitný subjekt z právneho hľadiska odlišný od Komisie, ktorý bol zriadený z iniciatívy rozpočtových orgánov a riadi sa článkom 185 finančného nariadenia, ako sa uvádza v nariadení Rady o EAO v článku 9. V súlade s týmto zákonom je práve EAO, ako právne odlišný subjekt, zodpovedná za riadenie a kontrolu jej pridelených prostriedkov, ktoré podliehajú dohľadu riadiaceho výboru a externému auditu Dvora audítorov. Komisia naďalej skúma právny rámec pôsobenia EAO.

Je potrebné vysvetliť, že Komisia sa nepodieľa na „spoločnom riadení“ s dočasnou misiou Organizácie spojených národov v Kosove (UNMIK). UNMIK však má zmluvný vzťah s EAO v súvislosti so zavádzaním niekoľkých projektov CARDS v rámci Národného programu pre Kosovo. Komisia opätovne predostrie názory Rady ostatným dozorným členom v správnej rade.

III. ZÁVERY K NÁSLEDNÝM OPATRENIAM K ROZHODNUTIAM O UDELENÍ ABSOLUTÓRIA ZA ROK 2002 (pracovný dokument Komisie, body 44 – 54)

Komisia prijala alebo v súčasnosti prijíma odporúčané opatrenia na realizáciu následných opatrení k záverom o udelení absolutória za rok 2002, napríklad pokiaľ ide o skvalitnenie systémov dohľadu a kontroly v oblastiach poľnohospodárstva, TEN-T, vonkajších vzťahov, predvstupovej pomoci a bankových operácií.

Pri internom hodnotení rizík uskutočňovanom generálnymi riaditeľstvami zodpovednými za štrukturálne fondy sa venuje zvýšená pozornosť konzistentnosti výkladu a usmernení. Komisia prijala kroky na zlepšenie projekcie výdavkov členskými štátmi, no išla ešte ďalej a pri hodnotení platobných potrieb sa spolieha viac na svoje odhady založené na spôsobe realizácie a predpokladaných trendoch ako na projekcie členských štátov.

IV. OSOBITNÉ SPRÁVY DVORA AUDÍTOROV (pracovný dokument Komisie, body 55 – 63)

Pokiaľ ide o osobitnú správu 5/2003 týkajúcu sa financovania environmentálnych projektov z fondov PHARE a ISPA v kandidátskych krajinách, Komisia prijme odporúčané opatrenia, aby maximalizovala budúci dosah projektov. Napríklad, obmedzené financovanie formou grantov bude účinnejšie cielené a zvýši sa absorbčná kapacita vďaka lepšej príprave projektov a potenciálu výberových konaní.

V prípade osobitnej správy 14/2003 o hodnotení príjmov poľnohospodárov Komisia pripravuje projektovú štúdiu pre vývoj a náklady štatistiky, ktorá meria životnú úroveň poľnohospodárov vo všetkých členských štátoch Únie (Eurostat finalizuje vyhlásenie verejnej súťaže, ktoré čoskoro zverejní). Finančná situácia a výška príjmov poľnohospodárskych podnikov a v poľnohospodárskom sektore vo všeobecnosti je naďalej pravidelne monitorovaná na základe údajov informačnej siete poľnohospodárskeho účtovníctva (FADN) a hospodárskych účtov pre poľnohospodárstvo (EPÚ), ktorých zosúlaďovanie a konzistentnosť sa zlepšuje vďaka užšej spolupráci medzi jednotlivými zainteresovanými útvarmi.

Pokiaľ ide o osobitnú správu 15/2003 o programoch mikroprojektov (MPP) financovaných z ERF, Rada odporučila, aby Komisia prijala niekoľko opatrení, ako je zlepšenie organizácie centrálnych útvarov, poskytovanie presných usmernení delegáciám a skvalitnenie monitorovania a metód merania výsledkov. Odporúčané opatrenia už Komisia buď prijala alebo ich práve prijíma.

Čo sa týka osobitnej správy 1/2004 o riadení nepriamych činností RDT v rámci 5. rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj (1998 – 2002), odporúčané opatrenia sa už prijali a pokračuje sa v nich. Hlavným cieľom je zjednodušenie realizácie 6. rámcového programu v súlade s právnym a finančným rámcom. Akčný plán pre racionalizáciu a urýchlenie sa venuje mnohým otázkam, ktoré boli v rámci 6. rámcového programu identifikované ako problematické alebo také, ktoré si vyžadujú nápravu; Komisia o dosiahnutom pokroku informovala Radu a programové výbory. Úsilie o zjednodušenie bude v budúcnosti zahŕňať všetky potenciálne zmeny potrebné v právnom a finančnom rámci, ako aj ďalšie skvalitnenie pri poskytovaní rámcového programu. V tejto súvislosti sa súčasťou návrhu Komisie pre 7. rámcový program prijatého dňa 6. apríla 2005 stal aj pracovný dokument o zjednodušení. Návrhy predložené v tomto dokumente sa už začali zavádzať.

Pokiaľ ide o osobitnú správu 6/2004 o organizácii systému identifikácie a registrácie hovädzieho dobytka v Európskej únii (SIRB), Komisia už za súčasného právneho stavu poskytla poradenstvo a pomoc členským štátom, ktoré zaviedli a prevádzkujú databázy hovädzieho dobytka. Pripravil sa aj pracovný dokument pre referenčné porovnávanie národných databáz, ktorý má pomôcť členským štátom v ďalšom skvalitňovaní ich databáz.

V. EURÓPSKE ROZVOJOVÉ FONDY (ERF) (pracovný dokument Komisie, body 64 – 66)

Na základe odporúčania Rady Komisia ešte zvýšila zrozumiteľnosť a presnosť správy o finančnom riadení ERF. Rada taktiež navrhuje, aby sa v správe o finančnom riadení ERF uvádzal aj prehľad nákladov na riadenie ERF, ktoré sú súčasťou všeobecného rozpočtu. Keďže činnosti týkajúce sa ERF sa integrovali do ostatných činností Komisie súvisiacich s rozvojovou pomocou a politickými vzťahmi s rozvojovými krajinami, celkové správne náklady, ktoré sú súčasťou všeobecného rozpočtu, nemožno zmysluplne rozdeliť na činnosti ERF a ostatné činnosti. Čo sa týka rozpočtovej podpory, dohody v súčasnosti systematicky zahŕňajú dôležitý prvok inštitucionálnej podpory. V prípade fondov Stabex Komisia už pre delegácie vydala inštrukcie s časovými lehotami, s cieľom zaistiť presnejšie finančné monitorovanie a rýchle odsúhlasovanie všetkých rámcov nevyrovnaných vzájomných záväzkov.

* * *